

Comentariile Camerei de Comerț Americană din Moldova

Proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2011
mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în
Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998**

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii 1466-XIII din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe și se prezintă Parlamentului spre examinare.

**PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru
Ministrul Economiei

Ministrul Finanțelor

Ministrul Agriculturii și
Industriei Alimentare

Ministrul Justiției

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E nr. ____

din _____ 2011

pentru modificarea și completarea Legii nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Articol unic – Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.28-29/203 din 02.04.1998) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3, alin. (1) se expune în următoarea redacție:

“Agenții economici rezidenți ai Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sînt obligați să înregistreze în conturile lor din băncile autorizate ale Republicii Moldova încasările de la export, sumele transferate în avans pentru importul neefectuat, să efectueze importul de mărfuri și servicii în urma plăților pentru import sau să repatrieze mijloacele bănești și/sau materiale în urma altor tranzacții economice externe (în continuare repatrierea mijloacelor bănești și materiale) în termenele stabilite pentru efectuarea plăților conform clauzelor contractuale.”

Comentariu:

Redacția propusă al art. 3 alin. (1), nu atinge obiectivele propuse de către autori care sunt indicate în Nota informativă: «în particular, excluderea a termenelor prevăzuți pentru efectuarea repatrierii mijloacelor bănești provenite din tranzacțiile economice externe».

Dimpotrivă, la intrarea în vigoare a acestui articol (preconizată pentru 1.01.2016), situația agenților economici rezidenți se va înrăutăți comparativ cu redacția actuală. Agenții economici vor fi în continuare obligați să efectueze repatrierea mijloacelor bănești și materiale, și anume - în **termenii** stabiliți pentru efectuarea plăților conform **clauzelor contractuale**. În practică acești termeni **contractuali** sunt mici (de exemplu, 1 lună sau 15 zile de la livrarea mărfii sau prestarea serviciului). Astfel, acești termeni contractuali în interiorul cărora agenții economici vor fi obligați să efectueze repatrierea, vor fi, de regulă, mai mici decât **termenii alternativi** stabiliți în actuala Lege nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 (de ex. 1 an de la data expedierii mărfurilor respective sau efectuării plății pentru marfă).

Astfel, nu vedem cum această modificare ar ușura activitatea economică a întreprinzătorilor.

Pentru efectuarea operațiunilor de capital (exportul de capital) se cere autorizarea BNM, spre deosebire de operațiuni curente, care nu cer asemenea autorizare. În prezent, Legea privind reglementarea valutară nu prevede necesitatea obținerii unei asemenea autorizări de la BNM pentru creditele comerciale, oricare ar fi durata lor. În acest context, nu este clar de ce trebuie să existe cerința de a asigura repatrierea și răspundere administrativă pentru nerepatriere.

De asemenea, această modificare nu este tocmai potrivit redactată. Nu este clar termenul de repatriere a sumelor transferate în avans pentru importul mărfurilor care nu a fost efectuat. E bine dacă părțile au stabilit în contract în ce termen trebuie restituit avansul dacă importul nu a fost efectuat, dar părțile ar putea să nu stabilească acest termen. Obligația de a importa mărfurile și serviciile în termenele de efectuare a plăților conform clauzelor contractuale presupune ca toate importurile în Republica Moldova nu mai pot fi plătite în avans, ceea ce ar face și mai nefavorabil climatul de afaceri din țară.

Prin urmare, această modificare va duce în practică la **reducerea perioadei de repatriere**, contrar angajamentelor prevăzute în proiectului Memorandumului Suplimentar cu privire la Politicile Economice și Financiare dintre Republica Moldova și FMI (privind extinderea perioadei de repatriere).

În esență, prin menținerea obligației de repatriere și a sancțiunilor, agenții economici rezidenți de bună-credință sunt pasibili de răspundere și pot fi sancționați pentru acțiunile/inacțiunile unor terți care nu-și îndeplinesc obligațiile contractuale. Astfel, pe lângă faptul suportării unor prejudicii cauzate de neexecutarea de către terți a obligațiilor contractuale, agenții economici rezidenți mai sunt pasibili și unor sancțiuni din partea statului.

Sumarizând cele de mai sus, credem că redacția propusă de modificare a art. 3, alin. (1), va menține obligația de repatriere și va crea premise chiar pentru reducerea semnificativă a perioadei de repatriere, contrar scopurilor declarate de autori.

Așadar, în vederea anulării oricăror restricții privind circulația capitalului, în particular în ceea ce privește obligațiile privind repatrierea mijloacelor bănești (în corespundere cu practicile comunitare), propunem luarea în considerație a unor variante alternative, și anume:

- ***Abrogarea integrală a Legii nr.1466-XIII;***

sau

- ***Excluderea din Lege a oricăror obligații a agenților economici de repatriere a mijloacelor bănești sau materiale într-un anumit termen, și concomitent, excluderea sancțiunilor aferente;***

sau dacă propunerile de mai sus nu pot fi acceptate din motive întemeiate, propunem:

- ***Abrogarea integrală a Legii nr.1466-XIII începînd cu 2013, cu excluderea sancțiunilor aferente din momentul intrării în vigoare a prezentei Legi.***

La alin. (2) sintagma “la articolul 5 alin. (3)” se substituie cu sintagma “potrivit Codului Contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 218-XVI din 24.10.2008”.

Comentariu:

Amenzile prevăzute de Codul Contravențional nu sunt coraportate la gravitatea faptei, și anume mărimea sumelor nerepatriate. Mai mult ca atât, nu este prevăzută perioada minimă de întârziere ca și condiție a răspunderii. **Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an este o sancțiune prea dură și contravine scopului propus de a liberaliza piața exporturilor.**

La alin. (3), cifra „15” de substituit cu „60” și în final de completat cu următoarele cuvinte: „sau de la data prestării serviciului în cazul în care contractul extern nu prevede termenul scadent”.

Alin. (8) se completează cu un nou punct având următorul cuprins:

„d) efectuării în străinătate a operațiunilor aferente investițiilor directe și operațiunilor cu bunuri imobile indicate în Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară.”

2. În articolul 4, alin. (2), (4) și articolul 5, alin. (1), (6), se substituie sintagma „Inspectoratul Fiscal Principal de Stat” cu sintagma „organele Serviciului Fiscal de Stat”
3. În articolul 5, alin. (3), (4), (5) se exclud.

Comentariu:

Potrivit proiectului, alin. (3), (4) din art. 5, care prevăd sancțiunea de 0.1%, se vor exclude. Concomitent, în alin. (2) din art.3 se va face trimitere la răspundere prevăzută de Codul Contravențional. În același timp, alin. (1) din art. 5 va rămîne și nu este clară corelația acestor prevederi (în special sintagma "amenzile se percep pe cale extrajudiciară") cu prevederile Codului Contravențional.

Alin. (7), la lit. (b) se substituie sintagma „pe toată perioada examinării litigiilor în instanțele judecătorești” cu sintagma „pe toată perioada de la expirarea termenului de repatriere pînă la emiterea hotărîrii irevocabile”.

Comentariu:

Frecvent, în practică, începerea procedurilor judiciare nu este justificată și nici eficientă (de exemplu, când sumele nerepatriate care trebuie încasate de la parteneri externi sunt mici în comparație cu costurile unui litigiu, sau debitorii străini nu pot plăti la timp).

Totodată, chiar dacă există o hotărâre irevocabilă, aceasta în sine nu garantează recuperarea datoriei și repatrierea sumelor respective. Însă conform proiectului, sancțiunile pecuniare nu se vor aplica doar pe perioada de la expirarea termenului de repatriere și pînă la emiterea hotărîrii irevocabile, fără a se lua însă în calcul termenul necesar pentru executarea silită, sau imposibilitatea de a executa hotărârea din motive ce nu depind de agentul economic rezident.

Astfel, după emiterea hotărîrii irevocabile, este nevoie de timp pentru a depune titlul executoriu pentru executarea benevolă sau forțată, iar rezidentul nu poate fi ținut responsabil pentru întârzierea cauzată de aceste proceduri.

4. Articolul 8, alin. (2) se expune în următoarea redacție:

„Prezenta Lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția articolului 3 alin.(1), care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2016”.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA**

Concluzie:

Luând în considerație argumentele de mai sus, considerăm că cea mai oportună alternativă ar fi abrogarea în întregime a Legii nr.1466-XIII, sau abrogarea acesteia începând cu anul 2013 (asigurând astfel un termen rezonabil de tranziție) cu minimizarea până atunci a sancțiunilor existente.

Credem că agenți economici nu ar trebui să fie sancționați de două ori pentru imposibilitatea recuperării datoriilor legate de activitatea comercială externă. Practica de afaceri nu permite garantarea bunei-credințe a părților contractante din străinătate.

Mai mult decât atât, considerăm că prin abrogarea Legii în cauză nu va avea de suferit securitatea statului (așa cum prevede art. 1 alin. (2) al Legii), fapt confirmat de experiența țărilor Uniunii Europene (de exemplu, experiența României). Aceasta deoarece Republica Moldova nu înregistrează deficit de valută străină, cum, probabil, a fost la începutul anilor 90. Specificul Republicii Moldova a constatat în fenomenul „exportului” brațelor de muncă, care asigură plasarea Republicii Moldova pe primele poziții în lume la capitolul ponderii remitențelor în PIB.

În aceste condiții este firesc să ne dezicem de practica învechită, care nu este conformă cu *acquis-ul comunitar*.